

Plátce jest ve všech případech, tudíž také při splátkách oprávněn žádati na příjemci řádnou kvitanci (§ 1426 o. o. z.). (Viz čl. Kvitance.) Poněvadž kvitance o zaplacení jistiny zakládá domněnku, že též úroky z ní zaplacený byly (§ 1427 o. o. z.), odporučuje se, aby se ve kvitanci o splátce podotklo, zda tímto částečným obnosem též úroky jsou zaplacený, čili nic. Má-li věřitel dluhopis, jest povinen netoliko splátku učiněnou kvitovati, nýbrž též na dluhopisu samém odepsati (§ 1428 o. o. z.). Kvitance, kterou věřitel dlužníkovi vydal o zaplacení položky pozdější, nedokazuje sice, že též ostatní dřívější položky jsou vyrovnány, avšak ohledně jistých důchodků, rent nebo takových platů, jež z téhož právního titulu jen v určitém čase konati se mají, platí domněnka, že ten, kdo se vykáže s kvitancí o zaplacení poslední lhůty, také předcházející lhůty byl vyrovnal.

Předpisy o splátkách vztahují se, jak se rozumí samo sebou, též na pohledávky směnečné. Ale majitel směnky nesmí nabízenou splátku odmítnouti ani tehda, když byla směnka přijata na celý obnos sepsané sumy (čl. 38 sm. ř.). Učinil-li směnečný dlužník splátku, může toliko žádati, aby byla splátka na směnce odepsána, nebo aby mu byla vydána kvitance na opisu směnky (čl. 39 sm. ř.). Rozumí se, že pouhé přijetí splátky věřiteli ještě nikterak nebrání, aby zbytek své pohledávky k platnosti přivedl.

V konkursu jest pojem splátky totožný s pojmem rozdělených částí kvoty, kteréž musí býti rovněž kvitovány a na listině odepsány. Pro věřitele prodlévající má je správce podstaty k soudu složití (§ 184 konk. ř.), což se má státi též takovými podíly, které při rozdělování ještě sporny jsou (§ 170 konk. ř.).

Ve příčině povinnosti poplatkové z učiněných splátek jest za to míti, že se poplatek bezvýjimečně platiti má, když potvrzení platu stalo se písemně a ve zvláštní listině, ač nemá-li osvobození od poplatku místa (p. s. 47 a) popl. z.). Výjimka nastává jen tehdy, když příjem platu stvrzuje se v listině o věci hlavní sepsané, ve kterémž případě pak potvrzení příjmu poplatku nepodléhá (pozn. k p. s. 47 a) popl. z.).

Splatnost—viz Splnění, Čas splnění a Místo splnění.

Splnění.

I. Pojem a právní povaha.

Splněním obligace jest každé jednání nebo opomenutí obsahu závazku odpovídající, které se děje dlužníkem k tomu cíli, aby povinnost jeho přirozeného svého zrušení došla.

Splnění, jehož účelem právním jest přivoditi zánik obligace, tedy jistý účinek právní, jest na straně dlužníkově vždycky právním jednáním. Není-li k uskutečnění splnění spolupůsobení věřitelova vůbec třeba (na př. při pouhém opomenutí), nebo žádá-li k splnění obligace pouze jeho součinnosti faktické (nikoli právní), na př. odevzdání materiálu, jež dlužník spravovati má, jest splnění právním jednáním jednostranným. Pokud však k uskutečnění účelu plnění t. j. zániku obligace jest i právní činnost věřitelova žádoucí, jest splnění aktem oboustranným, předpokládajícím srovnalý projev vůle obou obligačních stran. V této své podobě má splnění ráz smlouvy uzavřené mezi věřitelem a dlužníkem, kterou v mezích předsevzatého a věřitelem přijatého plnění se obligace zrušuje a dlužník závazku svého sprostňuje (contractus liberatorius). Srovn. Hasenöhr, Obl. R. II. 372 sl.